

**ÚRAD ŠPECIÁLNEJ PROKURATÚRY
GENERÁLNEJ PROKURATÚRY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Štúrova 2, 812 85 Bratislava**

Číslo: VII/2 Gv 112/19/1000-5
EEČ: 2-1-582-2019

Pezinok 11.06.2019

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: prečin: prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 odsek 1 Trestného zákona
prečin: nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a, písmeno d, písmeno e Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX XXXXX, Slovensko
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 odsek 1 Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: spolupáchateľ podľa § 20 Trestného zákona
- prečin: nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a, písmeno d, písmeno e Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: spolupáchateľ podľa § 20 Trestného zákona

na tom skutkovom základe, že:

dňa 23.04.2018 v čase okolo 22.10 h na mieste verejnosti prístupnom, na parkovisku pred bytovým domom na adrese XXXXX spoločným konaním s ďalšími páchatelmi prejavovali sympatie k ideológii, ktorá v minulosti smerovala k potlačeniu základných práv a slobôd osôb a to tak, že dvíhali svoje pravé ruky vystreté v laktloch do úrovne ramien so spojenými vystretými prstami s dlaňou otočenou smerom

nadol a opakovane kričali heslá „Sieg Heil!“ a „Heil Hitler!“, zároveň sa vyhrážali smrťou, ťažkou ujmom na zdraví, alebo inou ťažkou ujmom z nenávisťi voči skupine osôb pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k rómskej etnickej skupine, a to tým spôsobom, že na uvedenom parkovisku sa všetci traja spoločne vyhrážali prítomným XXXXX slovami: „cigáni, pozabíjame vás, do plynu s vami, nebudete sa tu množiť, pozabíjame vám ženy a deti“, čím u nich vzbudili dôvodnú obavu o ich život a zdravie a život a zdravie ich rodín,

odboru Železničnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru XXXXX, na prejednanie priestupku podľa § 47a odsek 1 písmeno c) zákona č. 372/1990 Z. z. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s odkazom na § 49 odsek 1, písmeno a), písmeno d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Odôvodnenie:

V trestnej veci obvineného XXXXX, stíhaného za prečin prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 odsek 1 Trestného zákona a prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno a), písmeno d), písmeno e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j) Trestného zákona a s poukazom na § 140 písmeno e) Trestného zákona, spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na vyššie uvedenom skutkovom základe, uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protiteroristickej jednotky, expozitúra XXXXX zo dňa 24.04.2018 vyšetrovateľ ukončil vyšetrovanie a predložil prokurátorovi návrh na postúpenie veci obvineného XXXXX na prejednanie priestupku.

Na základe predloženého spisového materiálu som tento preskúmal a zistil som, že návrh vyšetrovateľa na postúpenie veci je dôvodný a vychádza z rozsiahleho vyšetrovania vo veci, vypočutí spoluobvinených a svedkov.

Znaky skutkovej podstaty prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, odsek 2, písmeno a), písmeno d), písmeno e) Trestného zákona svojim konaním naplní ten kto sa inému vyhráža smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu, závažnejším spôsobom konania na viacerých osobách, z osobitného motívu, verejne.

Toto ustanovenie poskytuje trestnoprávnu ochranu pokojnému občianskemu spoluzitiu pred jeho hrubým narušením konaním, ktoré vzbudzuje dôvodné obavy o život, zdravie alebo spôsobenie inej ťažkej ujmy.

Či ide o vyhrážanie spôsobilé vzbudiť u iného dôvodnú obavu, je potrebné posúdiť so zreteľom na všetky konkrétne okolnosti prípadu; treba brať do úvahy povahu vyhrážky, porovnať fyzické a povahové vlastnosti páchatel'a s fyzickými a povahovými vlastnosťami poškodeného.

Vyhrážanie inou ťažkou ujmom môže byť napríklad vyhrážanie spôsobením škody na majetku, vyhrážanie usmrtením osoby blízkej a pod.

Nevyžaduje sa, aby ten, voči komu bolo vyhrážanie smerované, bol pri vyhrázaní prítomný; stačí, ak je vyhrážka adresovaná poškodenému takým spôsobom, že páchatel' si je vedomý toho, že poškodený sa o nej dozvie.

Závažnejším spôsobom konania sa v zmysle § 138 písmeno j) Trestného

zákona rozumie spáchanie trestného činu na viacerých osobách.

Viacerými osobami sa podľa § 127 ods. 12 Trestného zákona rozumejú najmenej tri osoby.

Spáchaním trestného činu z osobitného motívu podľa § 140 písmeno e) Trestného zákona sa rozumie spáchanie trestného činu z nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, pohlavie, sexuálnu orientáciu, politické presvedčenie alebo náboženské vyznanie.

Národnosťou rozumieme príslušnosť k nejakému národu.

Etnická skupina je skupina spoločného jazyka a pôvodu so zvláštnymi kultúrnymi a ďalšími znakmi.

Rasa je skupina ľudí, ktorá sa líši od inej rôznymi typickými znakmi ako farbou kože, vzhľadom, temperamentom a pod.

Podľa § 8 Trestného zákona, trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak. Z dikcie citovaného ustanovenia je zrejmé, že na subsumovanie určitého konania pod hmotno-právne ustanovenie upravujúce konkrétny trestný čin, je nevyhnutné, aby boli naplnené všetky jeho formálne znaky (objekt, objektívna stránka, subjekt a subjektívna stránka).

Podľa § 15 Trestného zákona trestný čin je spáchaný úmyselne ak páchatel' chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom (úmysel priamy) alebo vedel, že svojím konaním môže takéto porušenie alebo ohrozenie spôsobiť a pre prípad, že ich spôsobí, bol s tým uzročený (úmysel nepriamy).

Z hľadiska subjektívnej stránky si citovaný trestný čin vyžaduje zavinenie úmyselné.

Objektom trestného činu (prečinu) je ochrana života a zdravia.

Objektívnu stránku uvedeného prečinu charakterizuje konanie páchatel'a, ktorý sa inému vyhráža smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu chránenej osobe, z osobitného motívu, alebo verejne.

Páchatel'om uvedeného trestného činu môže byť ktorákoľvek trestne zodpovedná osoba, ide o všeobecný subjekt.

Prečinu Prejav sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd podľa § 422 odsek 1 Trestného zákona, sa dopustí ten kto verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom, najmä používaním zástav, odznakov, rovnošiat alebo hesiel, prejavuje sympatie k skupine, hnutiu alebo ideológii, ktorá smeruje alebo v minulosti smerovala k potlačeniu základných práv a slobôd osôb, alebo ktorá hlása rasovú, etnickú, národnostnú, náboženskú nenávisť alebo nenávisť voči inej skupine osôb.

Ustanovením § 422 Trestného zákona sú chránené základné práva a slobody osôb, rovnosť a dôstojnosť v právach (Druhá hlava, čl. 12 Ústavy SR) všetkých ľudí bez ohľadu na príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine.

Objektívna stránka zahŕňa konanie spočívajúce v prejavovaní sympatií, najmä používaním zástav, odznakov, rovnošiat a hesiel. Ide o demonštratívny výpočet konaní. Takéto používanie musí byť verejné. Sympatie musia smerovať k skupine alebo hnutiam, ktoré „násilím“ smerujú k potlačeniu základných práv a slobôd osôb.

Podľa § 122 odsek 2 trestný čin je spáchaný verejne ak je spáchaný

a) obsahom tlačoviny alebo rozširovaním spisu, filmom, rozhlasom, televíziou, použitím počítačovej siete alebo iným obdobne účinným spôsobom, alebo

b) pred viac ako dvoma súčasne prítomnými osobami. Prejavovanie sympatií znamená uvedenými konaniami alebo iným spôsobom verejne vyjadrovať názor, ktorý však nechce pôsobiť na ďalšie osoby s cieľom získať ich pre svoje názory (získať pre myšlienky hnutia). Ide o menej nebezpečné konanie, ktoré nedosahuje intenzitu podpory alebo propagácie.

Hnutie sa tu chápe v zmysle svojho obsahu zameraného proti základným právam a slobodám, pričom na organizačnej forme, resp. názve hnutia nezáleží. Hnutie je zoskupenie viacerých osôb, ktoré má svoju ideológiu a prívržencov, je vymedzené svojím obsahom, bez ohľadu na názov hnutia. Hnutie smerujúce k potlačeniu základných práv a slobôd, takéto hnutie propaguje alebo hlása napríklad národnostnú, rasovú, triednu alebo náboženskú neznášanlivosť.

Páchateľom tohto trestného činu môže byť ktokoľvek (všeobecný subjekt). Subjektívna stránka zahŕňa zavinenie vo forme úmyslu.

Heslo je dohovorený poznávací znak, jazykový prejav.

Jazykový prejav je oznámenie sprostredkované v procese komunikácie jazykovými prostriedkami. Jazykový prejav môže byť hovorený alebo písaný.

Prejav sympatií spočíva v tom, že páchatel' vyjadrí verejne svoj názor, avšak nechce pôsobiť na ďalšie osoby a získať ich pre takéto hnutie.

Základné práva a slobody upravuje druhá hlava Ústavy.

Podľa § 20 Trestného zákona, ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchatel'ov (spolupáchatelia), zodpovedá každý z nich, ako keby trestný čin spáchal sám.

Podľa § 2 odsek 1 Trestného poriadku nikto nesmie byť stíhaný ako obvinený inak, než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon.

Podľa § 2 odsek 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 odsek 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 119 odsek 1 Trestného poriadku v trestnom konaní treba dokazovať najmä či sa stal skutok a či má znaky trestného činu a následne, kto tento skutok spáchal a z akých pohnútok, závažnosť činu vrátane príčin a podmienok jeho spáchania, osobné pomery páchatel'a v rozsahu potrebnom na určenie druhu a výmery trestu a uloženie ochranného opatrenia a iné rozhodnutia, následok a výšku škody spôsobenú trestným činom, príjmy z trestnej činnosti a prostriedky na jej spáchanie, ich umiestnenie, povahu, stav a cenu.

Pod pojmom trestný čin rozumieme protiprávny čin ktorého znaky sú uvedené v Trestnom zákone, zákone č. 300/2005 Z. z. Prečinom je trestný čin spáchaný z nedbanlivosti alebo úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov. Znaky ktoré charakterizujú ľudské správanie ako trestný čin sa nazývajú

znakmi skutkovej podstaty trestného činu. Zákonými znakmi skutkovej podstaty trestného činu sú štyri skupiny znakov určujúce subjekt, subjektívnu stránku, objekt a objektívnu stránku.

Podľa § 15 Trestného zákona trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel'

a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo

b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Podľa § 17 Trestného zákona pre trestnosť činu spáchaného fyzickou osobou treba úmyselné zavinenie, ak tento zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z neobanlivosti.

Prečinu „Hanobenie národa, rasy a presvedčenia“ podľa § 423 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona sa dopustí ten, kto verejne hanobí skupinu osôb alebo jednotlivca pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, politické presvedčenie, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania.

Podľa § 122 odsek 2 trestný čin je spáchaný verejne ak je spáchaný

a) obsahom tlačoviny alebo rozširovaním spisu, filmom, rozhlasom, televíziou, použitím počítačovej siete alebo iným obdobne účinným spôsobom, alebo

b) pred viac ako dvoma súčasne prítomnými osobami.

Na naplnenie skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu uvedeného v Trestnom zákone sa vyžaduje, aby konaním páchatel'a boli naplnené všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty daného trestného činu.

Objektom trestného činu podľa § 423 Trestného zákona sú základné ľudské práva a slobody, rovnosť a dôstojnosť v právach (čl. 12 Ústavy SR) všetkých ľudí bez ohľadu na príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine.

Objektívna stránka zahŕňa konanie spočívajúce v hanobení, ktoré musí byť verejné. Hanobení je subjektívny hrubo urážlivý prejav (či už ústny, písomný, alebo vo forme vyobrazenia) znižujúci pri tomto trestnom čine vážnosť a) národa alebo jeho jazyka, rasy alebo etnickej skupiny, b) skupinu osôb alebo jednotlivca pre ich skutočnú, alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, farbe pleti, etnickej skupine, pôvodu rodu, pre ich náboženské vyznanie alebo preto, lebo sú bez vyznania. Hanobenie je hrubší útok na vážnosť dotknutých subjektov v podobe urážlivého prejavu. Urážlivosť prejavu vyplýva predovšetkým z obsahu a spôsobu jeho prednesu.

Subjekt predstavuje trestne zodpovedná osoba ktorú tiež označujeme ako páchatel'a. Subjektívna stránka zahŕňa znaky vzťahujúce sa na psychiku páchatel'a ako vnútorný vzťah k jeho konaniu a následku. Objektívnu stránkou rozumíme konanie páchatel'a ako aj následok teda príčinu konania a následok jeho konania a taktiež vzájomný vzťah medzi príčinou a následkom. Objektom rozumíme samotný záujem chránený spoločnosťou teda napr. život, zdravie, majetok. Zavinenie má formu úmyslu a to priameho alebo nepriameho alebo neobanlivosti vedomej alebo nevedomej.

Páchatel'om tohto trestného činu môže byť ktokoľvek (všeobecný subjekt).

Zavinenie tvorí základ trestnej zodpovednosti. Bez zavinenia niet trestného činu. Zavinenie vyjadruje vnútorný psychický vzťah páchatel'a k podstatným zložkám trestného činu je vybudované na zložke vedomostnej (rozumovej, intelektuálnej) a zložke vôľovej. Vedomostná zložka zahŕňa jednak vnímanie predmetov a javov

prostredníctvom zmyslových orgánov a jednak predstavu predmetov a javov. Vôľová zložka vyjadruje chcenie rozhodujúcich skutočností, pričom na týchto zložkách sú vybudované dve zložky zavinenia úmysel a nedbanlivosť. Priamy úmysel vyjadruje vyšší stupeň zavinenia kde páchatel' chcel a vedel ako koná čo svojim konaním spôsobí. Nepriamy úmysel kde páchatel' vedel čo svojim konaním môže spôsobiť a je s následkom konania uzročený. Nedbanlivosť je druhou ľahšou formou zavinenia, než úmysel, môže mať podobu nedbanlivosti vedomej alebo nevedomej. Vedomá nedbanlivosť je vybudovaná na vedomí možnosti vzniku následku a spoliehaní sa bez primeraných dôvodov že k vzniku udalosti nedôjde. Nevedomá nedbanlivosť je vybudovaná na povinnosti predvídať spôsobenie poruchy alebo ohrozenia záujmu chráneného zákonom.

Subjektívna stránka zahŕňa zavinenie vo forme úmyslu. Tento trestný čin je prečinom.

Národ je historicky utvorivšie sa spoločenstvo ľudí, ktorého integrujúcimi znakmi sú:

- a) spoločný jazyk a kultúra,
- b) územie,
- c) hospodársky život,
- d) psychické založenie a uvedomenie si vlastnej národnej existencie.

Z hľadiska tohto ustanovenia nie je nerozhodujúce, či ide o nenávisť príslušníkov národa alebo národnostnej menšiny.

Etnická skupina je označenie pre historicky vzniknutú skupinu ľudí, ktorú spája:

- a) spoločný pôvod,
- b) zvláštne kultúrne znaky (najmä jazyk),
- c) mentalita, tradície, prípadne osobitný spôsob života.

Príslušníci daného etnika majú vlastný názov alebo meno, ktorým sú označovaní, a majú povedomie vzájomnej spolupatričnosti a súčasne odlišnosti od iných spoločenstiev. Etnická skupina spravidla presahuje hranice jedného štátu. Národnostnou menšinou je skupina obyvateľstva, resp. časť iného národa, ktorá je v štáte v menšine vo vzťahu k štátotvornému národu. Príslušníci národnostnej menšiny sa od štátotvorného národa odlišujú:

- a) jazykom,
- b) kultúrou,
- c) náboženskými zvyklosťami a pôvodom.

Práva národnostných menšín a etnických skupín sú upravené v štvrtom oddieli druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky, kde je uvedené že, príslušnosť ku ktorejkoľvek národnostnej menšine alebo etnickej skupine nesmie byť nikomu na ujmu.

Rasa je označenie skupiny ľudí založené na biologických odlišnostiach ľudských jedincov.

Nenávisť možno charakterizovať ako najvyššiu formu negativistického postoja jednej osoby k druhej osobe alebo k druhým osobám. Nižšou formou je napríklad nepriateľstvo, ktoré nemusí zahŕňať znaky nenávisti.

Citovaná skutková podstata trestného činu, ktorý je predmetom trestného oznámenia, je z hľadiska systematiky Trestného zákona zaradená do prvého dielu jeho dvanástej hlavy, medzi trestné činy proti mieru a ľudskosti, Trestné činy

terorizmu, extrémizmu a trestné činy vojnové. Objektom je ochrana základných ľudských a občianskych práv a slobôd, rovnoprávnosti ľudí bez rozdielu rasy, národnosti, farby pleti, pôvodu, náboženskej príslušnosti či príslušnosti k etnickej skupine.

Záveru možno urobiť aj z objektívnych skutočností, napr. z povahy činu, spôsobu jeho vykonania alebo z iných okolností objektívnej povahy. Usudok o zavinení možno vyvodiť aj zo zistených okolností subjektívnej povahy, napr. z pohnútky alebo motívu činu. Tieto všetky okolnosti je však potrebné hodnotiť v ich vzájomných súvislostiach. Nemožno prikladať zásadný význam len na niektoré z nich a ostatné pominúť, alebo ich do hodnotenia zahrnúť len okrajovo či izolovane a pod.

Podľa § 197 odsek 1 písmeno a) Trestného poriadku ak nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa odseku 2, prokurátor alebo policajt uznesením vec odovzdá príslušnému orgánu na prejednanie priestupku alebo iného správneho deliktu.

Závažnosť určitého protispoločenského konania býva spravidla deliacou čiarou medzi trestným činom a priestupkom. V zásade sa predpokladá, že čin, ktorý vykazuje znaky protiprávneho činu uvedeného v osobitnej časti trestného zákona je aj protiprávny, avšak na vyvodenie trestnej zodpovednosti je tiež nevyhnutné, aby závažnosť tohto činu bola vyššia.

Priestupkom sa rozumie s poukazom na § 2 zákona č. 372/1990 Z. z. zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Priestupku extrémizmu podľa § 47a odsek 1 písmeno c) zákona 372/1990 Zb. sa dopustí ten, kto sa dopustí priestupku podľa § 49 odsek 1 písmeno a, písmeno b) a písmeno d) alebo priestupku proti majetku podľa § 50 úmyselným zničením alebo poškodením veci z dôvodu národnostnej, etnickej alebo rasovej nenávisťi alebo nenávisťi z dôvodu farby pleti, pôvodu rodu alebo z dôvodu náboženského vyznania.

Priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 odsek 1 písmeno a), písmeno d) zákona 372/1990 Zb. sa dopustí ten, kto inému ublíži na cti tým, že ho urazí alebo vydá na posmech a úmyselne naruší občianske spolunažívanie vyhrázaním ujmu na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku, schválnosťami alebo iným hrubým správaním.

Okrem obligatórných znakov skutkovej podstaty trestného činu sa na vyvodenie trestnej zodpovednosti pri prečine vyžaduje aj naplnenie tzv. materiálneho korektívu, ktorý je vyjadrený v ustanovení § 10 odsek 2 Trestného zákona. Toto ustanovenie deklaruje, že nejde o prečin vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorý bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatela, je jeho závažnosť nepatrná. Materiálny korektív teda predstavuje výnimku z formálneho chápania kategórie trestných činov. Jednou z podmienok, ktorá musí byť splnená na to, aby určité protiprávne konanie mohlo byť kvalifikované ako konkrétny prečin je aj pozitívny záver o tom, že závažnosť konania, ktoré inak z formálneho hľadiska napĺňa znaky skutkovej podstaty nejakého prečinu, je vyššia ako nepatrná. Kritéria, pomocou ktorých sa určuje závažnosť prečinov sa týkajú konania, následku a miery zavinenia. Uvedené kritériá pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale v ich súhrne bez toho, aby niektoré bolo preceňované na úkor iného. Závažnosť určitého protispoločenského konania býva spravidla deliacou čiarou medzi trestným činom a priestupkom. V zásade sa predpokladá, že čin, ktorý vykazuje znaky protiprávneho činu uvedeného v osobitnej časti trestného zákona je aj protiprávny, pokiaľ však ide o prečiny, je na vyvodenie trestnej zodpovednosti tiež

nevyhnutné, aby závažnosť tohto činu bola vyššia ako nepatrná. Ak nie je naplnený aj tento materiálny korektív, nepôjde o prečin a vyvodenie trestnej zodpovednosti nebude možné.

Priestupky extrémizmu boli do slovenského právneho poriadku zavedené prijatím zákona č. 1/2014 Z. z. o organizovaní verejných športových podujatí a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou od 1. februára 2014, ktorý zároveň novelizoval aj zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch a to doplnením § 47a s názvom Priestupky extrémizmu.

Dôvodom prijatia novej právnej úpravy bolo najmä to, aby menej závažné konania, ktoré nenapĺňali skutkovú podstatu trestného činu, neostali iba v rovine morálnych deliktov a zároveň z pohľadu verejného záujmu na eliminácii extrémistických prejavov by nebolo správne, aby tieto konania ostali bez právneho následku. Takýto stav tu existoval v dobe kedy samostatná skutková podstata priestupkov extrémizmu neexistovala. Dôsledkom toho bolo v niektorých prípadoch snaha o tvrdšie posúdenie menej závažných protiprávných konaní iba z toho dôvodu, že ak by protiprávny extrémistický prejav nebol postihnutý v trestnom konaní, nebolo ho možné postihnúť vôbec, čím by bol de facto legitimizovaný a nič by nebránilo jeho rozšíreniu. Toto doplnenie právnej úpravy vytvára v právnom poriadku prepojenie medzi trestným postihom a priestupkovým postihom protiprávneho konania extrémistických prejavov pri použití § 10 ods. 2 Trestného zákona, pri konaní, ktorého závažnosť je nepatrná a teda nejde o prečin a týmto spôsobom je možné postihnúť protiprávne konanie/správanie jednotlivcov v priestupkovom konaní, bez kriminalizácie páchatel'a a bez zápisu do registra trestov.

Vychádzajúc z definície zavinenia pri priestupkoch v § 3 zákona o priestupkoch je zrejmé, že pri priestupkoch extrémizmu podľa písmena c) bude postačovať preukázanie zavinenia z nedbanlivosti, aj keď z povahy priestupkov je zrejmé, že vo väčšine prípadov pôjde o úmyselné konanie.

K samotnému prejednávaniu priestupkov extrémizmu je potrebné uviesť, že tento typ priestupkov v zmysle § 52 odsek 2 zákona o priestupkoch prejednávajú orgány Policajného zboru. V zmysle čl. 29 odsek 2 Nariadenia prezidenta Policajného zboru č. 7/2002 o objasňovaní priestupkov a prejednávaní priestupkov v Policajnom zbore v znení neskorších predpisov je takýmto orgánom v prvom stupni oddelenie Železničnej polície Policajného zboru Krajského riaditeľstva Policajného zboru.

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak by výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní. Keďže bolo vo veci vznesené obvinenie, takéto oprávnenie má prokurátor.

Zdokumentované konanie, ktorého sa dopustil obvinený XXXXX, a ktoré je posudzované v osobitnom konaní, je možné zhrnúť tak, že menovaný prišiel v spoločnosti XXXXX a XXXXX pred bytovku na adrese XXXXX kde spočiatku spoločne s menovanými kričal vulgarity a nadávky smerované najprv na konkrétnych obyvateľov bytovky a následne aj na Rómskych obyvateľov bytovky, pričom jeho vyjadrenia boli spojením nadávok kokot, piča a podobne v spojení so slovami cigáň, neger, čierna papuľa, pričom uvedené vyjadrenia v porovnaní s ostatnými páchatel'mi uvádzal v obmedzenej miere, podľa zdokumentovaného konania len niekoľko minút a následne v tomto konaní nepokračoval, snažil sa ostatných páchatel'ov odhovoríť od pokračovania v konaní, ktorých konanie sa však stupňovalo až do verbálnej agresie a taktiež do agresie voči prítomným predmetom,

následkom čoho sa XXXXX vzdialil od menovaných a ďalšieho konania sa nedopúšťal.

Uvedené skutočnosti vyplynuli z výsluchov obvinených, ako aj z výsluchov svedkov, ktorí reagovali aj na prehraté kamerové záznamy z miesta činu, kde je potrebné uviesť hlavne to, že predmetné kamerové záznamy názorným spôsobom dokumentujú konanie všetkých troch páchatel'ov a je z nich zrejmé najmä to, že XXXXX stotožnený v dlhých nohaviciach a šedej mikine s kapucňou, podľa tzv. reči tela, postoja a celkového zjavu, bol prítomný na danom mieste, takmer nebol čelom otočený k predmetnej bytovke, mal ruky vo vreckách, je viditeľné ako niečo hovorí ostatným páchatel'om a následne zo záberov odchádza, pričom na mieste skutku ostávajú len XXXXX a XXXXX, ktorých konanie je predmetom vyšetrovania v osobitnom konaní.

Vulgárne správanie k obyvateľom bytovky nepoprel ani samotný obvinený, ktorý však jednoznačne tvrdil, že sa žiadnym spôsobom nikomu nevyhrážal, nikoho nehanobil ani neprejavoval sympatie k žiadnemu hnutiu ani skupine, ktorých činnosť by smerovala ku potláčaniu základných ľudských práv a slobôd. Svoje konanie pripísal tomu, že bol pod vplyvom alkoholu a na miesto išiel hlavne v spoločnosti XXXXX, ktorý podľa vlastného tvrdenia chcel na mieste riešiť vlastné problémy s konkrétnymi obyvateľmi bytovky, ktorí sú vo všeobecnosti problémoví.

Vzhľadom na vyššie popísaný skutkový a právny stav som dospel k záveru, že konanie XXXXX nenapĺňa znaky skutkových podstat' trestných činov, za ktoré mu bolo vznesené obvinenie, ale znaky priestupku podľa § 47a odsek 1 písmeno c), § 49 odsek 1 písmeno a), písmeno d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, na prejednanie ktorého je príslušný odbor Železničnej polície Krajského riaditeľ'stva Policajného zboru XXXXX

Preto som rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu môže obvinený a poškodený podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok, v lehote do 3 pracovných dní od oznámenia uznesenia, na Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

JUDr. Marián Varga
prokurátor